

Europese betalingsbevelprocedure in werking

Met de per 2007 in werking getreden Verordening voor een Europese betalingsbevelprocedure¹ kent de EU voor het eerst een geharmoniseerde civielrechtelijke procedure.² Slaagt de verordening erin om de grensoverschrijdende invordering van onbetwiste geldvorderingen te vereenvoudigen, te versnellen en kostenvriendelijker te maken?³

.....
Mirjam Freudenthal

senior docent-onderzoeker
Molengraaff Instituut Utrecht
.....

Het intensieve wetgevingstraject, waarbij het oorspronkelijke voorstel grondig gewijzigd en aangepast is, duidt op een gecompliceerd onderwerp.⁴ De definitieve verordening is overduidelijk een compromis tussen Commissie, Raad en Parlement. Een belangrijk punt van discussie was de reikwijdte van de verordening, namelijk of de verordening

zowel op grensoverschrijdende als op interne zaken van toepassing zou zijn zoals de Commissie wilde, of alleen op grensoverschrijdende, zoals het merendeel van de Raad wilde. Uiteindelijk is de Europese betalingsbevelprocedure, net als andere rechtsmaatregelen beperkt tot grensoverschrijdende geschillen.⁵ Deze principiële beslissing zal er m.i. toe leiden dat een Europese harmonisering van het civiele procesrecht slechts stapsgewijs en weinig afgewogen zal gaan plaatsvinden.

Stappen

De Europese betalingsbevelprocedure kan gevolgd worden voor de inning van opeisbare geldvorderingen die betrek-

king hebben op een vaststaand bedrag.⁶ De procedure begint met een verzoek tot afgifte van zo'n bevel door middel van een standaardformulier dat wordt ingediend bij het bevoegde gerecht of andere instantie, eventueel elektronisch.⁷ Om de elektronische toegang en geautomatiseerde verwerking in de toekomst in de hele EU mogelijk te maken, hoeft geen schriftelijk bewijs van de vordering te worden overgelegd.

Omdat de bevoegdheidsregels van de Brussel I-Vo van toepassing zijn, zal in de meeste gevallen de procedure door de buitenlandse eiser worden ingesteld bij het gerecht van het woonland van gedaagde (art. 2 Brussel I-Vo).⁸ Het gerecht dat van het verzoek kennisneemt,

.....
Om 'heroverweging' als gevolg van de Nederlandse brievenbus-betekeningen te voorkomen, verdient aangetekende verzending door de griffie de voorkeur

onderzoekt de gegrondheid van de vordering niet. Wel wordt gecontroleerd of aan de formele vereisten is voldaan, zoals de rechterlijke bevoegdheid en het grensoverschrijdende karakter van de vordering. De toewijzing van het verzoek leidt, indien mogelijk binnen

30 dagen, tot afgifte van het Europese betalingsbevel.

Informatie en kennisgeving

De schuldenaar wordt in deze fase van de procedure niet gehoord. Pas door de toezending van het betalingsbevel

wordt de schuldenaar geïnformeerd over de tegen hem ingestelde procedure. Het betalingsbevel moet de voor de schuldenaar de noodzakelijke informatie bevatten, bijvoorbeeld over de gestelde vordering, en over de mogelijkheid verweer te voeren. Het wordt door

1 Verordening (EG) nr. 1896/2006 van 12 december 2006, PbeU 2006 L 3 99/1, van toepassing vanaf 12 december 2008; de verordening zal over twee jaar van toepassing worden, als de Nederlandse wetgeving is aangepast.
 2 De Verordening voor een Europese procedure

voor geringe vorderingen zal over enkele maanden in werking treden.
 3 De werkingssfeer van de verordening valt samen met die van de Brussel I-Vo (of EEX-Vo), namelijk burgerlijke en handelszaken.
 4 COM (2004) 173 def. De aanpassing heeft

vooral betrekking op een afstemming met de verordening voor een Europese Executoriale Titel voor onbetwiste geldvorderingen, Verordening (EG) nr. 805/2004, van toepassing vanaf 21 oktober 2005. Zie voor een kritische bespreking:

Advocatenblad 2005-6, p. 302-303.
 5 Centraal in de discussie stond art. 65 EGV als rechtsbasis voor Europees civiel procesrecht.
 6 De procedure is niet gebonden aan een maximumbedrag.
 7 De standaardformulieren zullen verkrijgbaar

zijn in de talen van de lidstaten.
 8 Dit impliceert dat de kennisgeving van het Europese betalingsbevel door de griffie doorgaans beheerst wordt door het interne procesrecht. Grensoverschrijdende betekening zal niet vaak aan de orde zijn.

9 Zie art. 20 jo. 14. Voor een beschouwing van mijn hand over de 'heroverweging' en de doorbreking van het gesloten stelsel van rechtsmiddelen in Nederland, zie het *NJB* 2007, p. 157-160.

het gerecht volgens het nationale recht aan de schuldenaar verzonden.

Vanwege het eenvoudige karakter van de procedure en de beperking van de kosten ligt een eenvoudige wijze van kennisgeving van het Europese betalingsbevel voor de hand, bijvoorbeeld een aangetekende verzending door de griffie met bericht van ontvangst. De verordening voorziet in meerdere methoden van kennisgeving waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen de kennisgeving met bewijs van ontvangst en zonder bewijs van ontvangst. Dit onderscheid is belangrijk want bij een kennisgeving zonder bewijs van ontvangst staat de mogelijkheid open om het bijzondere rechtsmiddel 'heroverweging' tegen het Europese betalingsbevel in te stellen.⁹

Verweer

Wordt een verweerschrift tegen het betalingsbevel ingediend dan wordt de procedure volgens de gewone regels van het civiele procesrecht voortgezet, tenzij de schuldeiser heeft aangegeven dat de Europese betalingsbevel *procedure* bij verweer wordt beëindigd.

Wordt geen verweerschrift ingediend maar ook niet betaald dan verklaart het gerecht het betalingsbevel ambtshalve uitvoerbaar en zendt het aan de schuldeiser toe. Een uitvoerbaar verklaard Europees betalingsbevel kan in elke lidstaat ten uitvoer gelegd worden zonder dat om een exequatur verzocht hoeft te worden. De tenuitvoerlegging zelf wordt beheerst door het recht van de lidstaat van tenuitvoerlegging.

De kans bestaat dat de schuldenaar pas bij de tenuitvoerlegging voor het eerst geconfronteerd wordt met het Europese betalingsbevel. Indien de kennisgeving van het betalingsbevel heeft plaatsgevonden zonder bewijs van ontvangst, dan kan de schuldenaar om 'heroverweging' verzoeken als hij geen verweer kon voeren. Een geslaagd beroep leidt tot nietigheid van het betalingsbevel.

Eenvoudig genoeg?

De rechtstreekse toegang tot het gerecht in deze procedure betekent een belangrijke vereenvoudiging en kostenbesparing voor schuldeisers. De vraag is echter of de formulieren zo eenvoudig zijn dat verzoekers deze ook zonder

rechtskundige bijstand kunnen invullen. Problemen zijn onder meer het gebruik van een (vreemde) taal en de vaststelling van de bevoegde rechter. De procedure-regels lijken eenvoudig, maar de taak van het gerecht bij de controle van de formulieren is redelijk arbeidsintensief en vraagt haast om een geautomatiseerde afhandeling.

Een belangrijke verbetering qua snelheid is, dat tegen het betalingsbevel alleen een verweerschrift, per standaard-formulier, bij het gerecht kan worden ingediend.

Aangetekend!

Zorgelijk is wel het ontbreken van een geharmoniseerde betekening of kennisgeving binnen Europa. De verschillende wijzen van betekening of kennisgeving vormen een zwakke schakel in de verordening, zij geven de mogelijkheid van 'heroverweging' indien de betekening niet in persoon heeft plaatsgevonden. Gezien het groot aantal brievenbus-betekeningen in Nederland lijkt de mogelijkheid van 'heroverweging' dan ook een reëel probleem. De aangetekende verzending door de griffie met bericht van ontvangst verdient daarom de voorkeur.

(advertenties)

Voor al uw
ambtelijke
opdrachten

Wij incasseren net zo snel
uw onbetaalde nota's

BUIK EN VAN DER HORST
gerechtsdeurwaarders

info@buik-vanderhorst.nl
www.deurwaarder-leiden.nl

BUIK EN VAN DER HORST
gerechtsdeurwaarderskantoor

Boommart 3a
Postbus 11122
2301 EC Leiden
tel.: 071 - 5161015
fax: 071 - 5144877

TOGA'S
Fa. G.J. Rhebergen
specialisten sinds 1894

Maatnemen na telefonische afspraak

Nu ook advocatentoga's in standaardmaten!
Compleet met 2 beffen.

Amsteldijk 18 E
1074 HR Amsterdam
Tel./faxnr: 020-6629514
www.togamakerijrhebergen.nl
info@togamakerijrhebergen.nl

Beffen uit voorraad leverbaar

UNIT

unit-1 is een ontwerperscollectief
onze werkzaamheden:
grafisch & typografisch ontwerp_concept_dtp
multimedia & internet ontwerp

» u kunt ons mailen voor een presentatie cd-rom
info@unit-1.nl www.unit-1.nl t 070 388 35 61